

10.6.2026

לכבוד:

חה"כ אפרת רייטן

**עמדת איגוד העורכים – איגוד מקצועות הפוסט בישראל (ע"ר) בנוגע להסתייגויות להצעת חוק
התקשורת (שידורים), התשפ"ו-2025**

איגוד העורכים, המייצג את מומחי הפוסט-פרודקשן, העיבוד החזותי, פס-הקול, האנימציה וההדמיה בישראל, מציע את השינויים הבאים לפי סדר הופעתם בסיפיים במסמך "לשנייה שלישית - חוק התקשורת (שידורים) התשפ"ו-2025 - נוסח להצבעות עם מעקב שינויים להעברה"

פרק א': הגדרות

הגדרה מצמצמת ל'אזרח ישראלי': מהניסוח הנוכחי של הגדרת 'אזרח ישראלי' הושמט התנאי המהותי המחייב כי 'מרכז חייו הוא בישראל'. הגדרה רחבה זו כוללת כעת אזרחים השוהים דרך קבע בחו"ל, אינם משלמים מסים בישראל ואינם כפופים לחוקיה. כתוצאה מכך, בזיקה להגדרת 'הפקה מקומית' (הדורשת 51% אנשי צוות ישראליים), עלול להיווצר מצב שבו הפקות יוכרו כישראליות לצורכי עמידה בחובות ההשקעה, אף שהן מעסיקות עובדים ויוצרים המתגוררים ופועלים בחו"ל. עיוות זה יוביל לאובדן הכנסות ממסים למדינה ויפגע אנושות בתעסוקת אנשי המקצוע והיוצרים החיים ופועלים בישראל. לפיכך, **אנו ממליצים להשיב להגדרה את התנאי המהותי המחייב כי אזרח ישראלי יוגדר כאדם שמרכז חייו הוא בישראל בלבד**."

בהמשך להסתייגותנו מהגדרת 'אזרח ישראלי' בסעיף 1, אנו מתריעים כי קשיים מהותיים זהים יופיעו בתנאי הכשירות למינוי חברי המועצה וחברי ועדת האיתור. מכיוון שהמועצה אמונה על הגנת אינטרסים ציבוריים מרכזיים, על עיצוב פני התרבות והזהות הישראלית ועל ניתוב תקציבי עתק להפקות מקור, לא יעלה על הדעת כי ימונו לתפקידים אלו אנשים שמרכז חייהם אינו בישראל. מינוי של מי שאינם תושבי ישראל בפועל, אינם משלמים מסים בישראל ואינם חווים את תוצרי שוק התקשורת המקומי כצרכנים, יוצר נתק מובנה בין הרגולטור לבין הציבור עליו הוא אמור להגן. דרישת האזרחות הפורמלית אינה מספקת כדי להבטיח מחויבות מוחלטת לאינטרס הישראלי ולחוק הישראלי; לפיכך, **אנו ממליצים לקבוע בסעיפים 10 ו-24 כי תנאי סף לכהונה בגופים אלו יהיה היותו של המועמד אדם שמרכז חייו בישראל בלבד**.

הרחבת הגדרת 'מסר פרסומי': הגדרת 'מסר פרסומי' בנוסחה הנוכחי לוקה בחסר ויוצרת 'שטח מת' רגולטורי מסוכן. בעוד שהחוק מחיל את ההגדרה על קידום 'לצרכים מסחריים' או על 'תשדיר לשירות הציבור', הוא משמיט מסרים ממומנים מטעם עמותות וארגונים שאינם למטרות רווח אשר נועדו לקדם אג'נדה חברתית, אידיאולוגית או ציבורית. היעדר הכללה זו ימנע מהציבור לדעת מי עומד מאחורי המימון של מסרים אלו (בניגוד לחובת הגילוי בסעיף 73), יאפשר עקיפה של כללי האתיקה בפרסום (סעיף 91) ועלול להפוך את המסך לכלי להשפעה תודעתית בלתי מבוקרת.

לפיכך, אנו ממליצים להוסיף להגדרה של 'מסר פרסומי' את החלופה הבאה: "מסר שנועד לקדם את מטרותיו, פעילותו או רעיונותיו של גורם כלשהו, לרבות עמותה, חברה לתועלת הציבור או ארגון אחר שאינו פועל למטרות רווח, ובלבד שניתנה בעד הכללתו תמורה בכסף או בשווה כסף".

חידוד הגדרת 'תוכנית דרמה': הניסוח הנוכחי של הגדרת 'תוכנית דרמה' כתוכנית המגוללת 'סיפור עלילה' הוא רחב מדי ויוצר עמימות מסוכנת. בהיעדר דרישה מפורשת לכך שהדרמה תהיה **מתוסרטת ומבוססת על משחק (Acting)** נוצר פתח לסיווג מניפולטיבי של תוכניות תיעודיות, תוכניות אירוח או תכני 'דוקו-טאלנט' זולים כהפקות דרמה.

מכיוון שעיקר תקציב הסוגה העילית מופנה לדרמה (למעלה מ-90% מהחובה, בהתחשב במכסת ה-10% לתעודה) סיווג שגוי כזה יאפשר לספקי התכנים לעמוד בחובותיהם מבלי להשקיע בהפקות הדרמה היקרות והמורכבות שהן לב היצירה הישראלית. **אנו ממליצים להוסיף להגדרת 'תוכנית דרמה' כי מדובר ב'הפקה מתוסרטת המבוססת על כתיבה דרמטית ועל משחק של שחקנים/מבצעים'** וזאת על מנת להבטיח את ניתוב התקציבים ליצירה איכותית כפי שהיה נהוג בחקיקה קודמת.

מניעת כפל סיווג בין חדשות לתעודה: קיימת חפיפה מסוכנת בין הגדרת 'תוכנית חדשות' להגדרת 'תוכנית תעודה'. מכיוון שחלק ניכר מהיצירה התיעודית עוסק בתופעות 'פוליטיות וחברתיות', ובהיעדר החרגה מפורשת, נוצר פתח לגופי השידור להכיר בכתבות תחקיר מורחבות, מגזינים אקטואליים או תוכניות 'דוקו-אולפן' זולות כהפקות תעודה.

בברכה
נגה בריינס
איגוד העורכים – איגוד מקצועות
הפוסט בישראל (ע"ר)